

NOVA DOBA

Državna knjižnica
v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Klic na pošteno javnost.

Zalostne in neverjetne so razmere, ki so zavladale na naših železnicah, nepregleden je kaos, v katerem se nahajamo in ki z vsakim dnem bolj in bolj narašča. Normalen človek, ki vse to vidi okrog sebe in brez strasti premotriva, se nehote vpraša: Kaj vendar odgovorni krogi mislijo?

Ljudska beda narašča od dne do dne, nezadovoljstvo v najširših plasteh delavstva, uradništva, vpokojencev, invalidov prikipa do vrhunca in neko tajno grmenje naznanja bližajočo se hudo uro. Vodilni politiki in krmilarji te nesrečne države pa so gluhi in slepi. Državniška modrost jim je odpovedala.

Železničarstvo in uradništvo vseh kategorij, ki je posvetilo vso svojo delovno silo skupnemu blagru človeške družbe, sedaj umira gladu.

Za primer navajamo med nešteti drugi sloji samo vpokojence. Nihče v državi se ne briga za nje. Uprava, ki jih je izgnala, jih danes zanemarija. Zakoni se teptajo, delavskih zaupnikov se ne pripoznava, pridobitve, katere smo imeli, so nam odvzete, s prošnjami in resolucijami se kurijo peči. Kar ima še danes neoporečno veljavo, se jutri postavi na glavo. Gospoda na odgovornih mestih so zgubili vsako avtoriteto med ljudstvom, ker so zgubili čut do svojih uslužbencev.

Vsi poskusi raznih strokovnih in uradniških organizacij in zaupnikov, da bi dokazali vladajoči gospodi kritični in brezupni položaj, so bili brezuspešni. Poleg tega se pa gospoda trudi goljufati javno mnenje potom časopisja, češ da so železničarji hudobni nezadovoljenci, ki brez vsakega resnega razloga tirajo državne finance v propast. Naravnost razveseljuje so številke, ki pripovedujejo kako in koliko so se zvišali prejemki. Vse to pa je laž in umetno sredstvo v rokah verižnikov za odiranje.

V resnici pa je stvar vendarle precej drugačna in če opazujemo med železničarji in državnimi nameščenci neko globoko gibanje kakor gladovna stavka, protestni shodi, delo akcijskega odbora, potem se je treba resno vprašati: Kje tiči vzrok temu in kaj je storiti? Kakor vsi javni nameščenci, železničarji in upokojenci s svojimi prejemki ne morejo več izhajati in kriti svojih najnujnejših izdatkov, pomeni pač vse to, da gotovi krogi žele potresov.

Strokovne organizacije in zastopniki se še vedno trudijo merodajnim činiteljem obrazložiti opasnost položaja. Med tem, ko prihajajo vodstvu akcijskega odbora neprestano in od vseh kra-

jev resolucije in izjave, v katerih izraža železničarstvo in uradništvo svojo veliko nevoljo in zahteva odločnih korakov, smo mnenja, da bi imeli državni krmilarji vzrokov dovolj, da posvetijo tudi tem, za nje morda brezpomembnim pojavom nekoliko pozornosti, kajti samo zanašanje na zakon o zaščiti države v današnjih časih ne zadostuje več.

Železničarstvo, uradništvo in državni nameščenci sploh so doslej vedno kazali svojo lojalnost, ki se v vsakem oziru zaveda svoje težke naloge in velike odgovornosti napram najširšim plastem naroda, toda tudi njih požrtvovalnost ima svoje meje, če se jim bo zdelo potrebno. Če torej pride do boja in do boja pride, potem smo globoko prepričani, da bo vsa poštena javnost s svojimi simpatijami na strani železničarjev in državnih nameščencev, kateri se bodo podali v težki in nevarni boj zgolj za to, da ščitijo svoje pravice in svoje življenje.

Enotna fronta v akciji železničarjev, državnih uradnikov in nameščencev, upokojencev, ydov in sirot v celi državi na plan. Zahtevamo, da se resolucija na javnih protestnih shodih z dne 16. marca t. l. do pičice uveljavi najmanj je to, da naj ima zadnji delavec v službi države 50 Din dnevno draginskih doklad in jamstvo, da se bodo tudi v bodoče avtomatično povišali prejemki vseh uslužbencev v isti meri, kakor bo naraščala draginja.

S tem stopajo železničarji in državni nameščenci čele Jugoslavije pred javnost proseč jo, da trezno presodi njih položaj, ker se nam rado očita, da smo premalo obvestili javnost in premalo obrazložili naš položaj.

Naj poštena javnost sama sodi, nje ne sodbe se ne bojimo, kajti sigurni smo, da nam bo v korist.

Če ne pride do boja in do boja bo prišlo, ako vlada pravočasno ne krene na pravo pot — potem naj si bo vsa javnost v svesti, da nam je ta boj usiljen. Da pa bo boj in zmagaja sigurnejša je pa nujno potrebno, da sledite in spolnite vsako navodilo, ki ga bo izdal akcijski odbor po navodilu strokovnih organizacij.

S svojim nastopom dokažite, da ste sedanjih razmer v vsakem oziru siti, da si ne pustite vzeti življenje z gladom, zahtevajte energično, večjega koščka kruha, ki nam gre po vseh človeških pravicah.

Zatorej brez bojazni strnite Vaše vrste do zadnjega moža in ko dobite poziv ne sme biti nobenega strahopetca, ki bi kršil skupno disciplino v težki naši borbi za skupno stvar vseh trpečih.

Akcijski odbor.

sobe nekdo odtrgal nekaj dni pred našim prihodom v Beni - Kudar, gostilničar je pa še ni dal popraviti. Zato je bilo kaj lahko zlesti skozi okno v zunanjo arkado. Tako je storil Marnier. Moj resni, zmeren in učenjaški žentlmen je stvar prav dobro pretuhtal, se splazil kot kakšen šolarček skozi okno in se ukradel okoli gostilniškega ogla v dolino, ki je ležala v senci peščenih gričev. Ko sem vse to preudaril, sem takoj spoznal veliko nevarnost, ki se je vanjo podal.

Hitel sem v svojo sobo, zagrabil samokres, ga vtaknil v žep, nato pa se naglo vrnil k hišnim vratom.

»Gospod, nikakor ne morete na prosto v tem viharju.«

»Moram.«

»Toda gotovo ne veste, kakšen je Beni - Kudar, kakar divja vihar in meče pesek. To je pravi pek. Vrhutega je še tudi v drugem oziru opasno. V temi prav lahko dobite sunk od zadaj.«

»Dajte hitro, prosim, in odprite vrata! Poiskati moram prijatelja in ga privedi domov.«

Preklinjaje in godrnjaje je odrinl

St. S. ... ček:

KAJ JE SKAUTSTVO?

(Konec.)

Drugi cilj skautizma je odgoj čustva, resnega rednega in dobrega značaja; odgoja onega kar je filozof Kant nazval: »Guter Wille«. Skautski zakoni iščejo in delujejo na to, da bodo čisti v mislih, dejanjih in delu, koristni svojim bližnjim, poslušni naredbam svojih načelnikov in predpostavljenih ter bodo prijatelji vsem in bratje drugim skautom. Vzgoja teh značajev se doseže z urejanjem skautske organizacije.

Tretja naloga skautstva je pridobivanje dobre duševne hrane za čustva, čegar osobito sedaj v šoli primanjkuje. S čim in kje čustveno zadovoljujejo di-lake? Oni pohajajo v kino, gledališče, zabave, ples in koncerte, ne ločijo dobrega od slabega. Citajo Sherlockholme-sa, Pinkertona in druge take knjige, katere nišo za našo mladino. Skautska organizacija vodi mladino v gozdove, na planine, na obalo morjani rek, uči jo spoznavati lepoto prirode, da ji je mogočno življenje v naročju prirode, kakor je rekel Jean Jaque Rousseau. Skaut je ljubitelj velikega boga solca, zna čitati tajno in čarobno knjigo zvezdnatega neba. General Baden - Powel trdi, da je v Angliji 90% dečkov imelo nek dečji greh, katerega izvir leži v rano prebuženem spominu in občutku. Uvod skautskega sistema je bil najboljši zdravilo proti temu zlu. Razen tega morajo skauti vedeti vse kar je potrebno za njih vsakdanje življenje. Pomagati sam sebi v življenju, je velika stvar. Tega ne uči šola in mislim, da bi tega tudi ne mogla učiti. Življenje v taboru sredi svežega gorskega zraka in poučevanje raznih stvari daje skantu veliko in dosti vredne iskustve in razvedrila.

Pravi skaut ne bo nikoli »nekoristen tvor zemlje — narave«.

Četrta naloga je najbolje izražena v enem izmed skautskih zakonov: »Skaut je vesel in ne kloni duhu«. Človeštvo še ne razume povsem pomen tega zakona. Nietzsche pravi »Od tedaj, ko je postalo človeštvo, — malo časa se je človek radoval; — to je naš največji in naslednji greh!«

Skaut ni protiv onega zakona, on ne greši v tem pogledu. Zaveda se, da je veselo duševno stanje najboljši za zdravje. Ve, da je vesel človek istodobno dober človek. Človek kateri se raduje ali kateri ne kloni duhu in se ne prepira radi malenkosti ta je pravi skaut. Da bode skautom vedno dosti veselja in radosti si pomagajo z igro. Da imajo igre veselje in radost takšno vlogo v skaut-

težki zapah, odprl vrata in stopil sem iz hiše. Govoril je resnico; Peščeni vihar v Beni - Kudar ob nočnem času je pravcati pek.

K sreči se je naenkrat pojavil moj Safti, vrag veči, odkod ga je prineslo, in se mi pridružil; opotekala sva se po poti proti plesalnici, videla nisva niti koraka predse, veter naju je bical v obraz in obleka je postajala težka od peska. Žepi in škornji so naju z vso silo vlekli k tlom.

Tom - tomi so razgrajali, piščal, ki je vanjo pihal zbesneli vrag s kapuco, polno ključev, je ječala, negibni bradati obrazi so motrili olepotičene žene, ki so se v svojih rdečih haljah in zlatih kronah izprehajale po ilovnatih tleh med gledalci, se je groteskno nasmihale kakor malikinja in sklanjale svoja, z oljem namazana čela, da bi sprejemale tribut od oboževalcev.

Pregledal sem v naglici vso pestro družbo, a Marniera ni bilo med njimi. Krenil sem naglo proti širokim vratom na levi strani, ki so vodile na dvorišče k plesalkam.

skem življenju si razlagamo s tem, da je sam ustanovitelj skautizma globok psiholog in odličen pedagog.

Peti zakon skautstva je: Bodi vedno trezen ne pij (namreč alkoholnih pijač) in ne kadi! Kaj je v tem izražene-ga? Skaut mora dobro pojmovati ta važen zakon svojih pravil. Predvsem, da sam ne pije in ne kadi in s tem daje dober vzgled drugim. Kedor ne pije in ne kadi je že s štedljivostjo mnogo naprednejši. Pijanec je sposoben ubiti svojega najboljšega prijatelja za kozarec vina, isto bi bil sposoben storiti morda tudi kadilec.

Tat pravi denar ali življenje, alkohol in nikotin pa denar in življenje.

Skauti smo si dobro svešči naših skautskih zakonov in njim dane prisage — zato jih tudi izpolnjujemo.

Skautska organizacija ni nobena konkurenčna organizacija različnim telovadnim in drugim društvom in organizacijam n. pr. S. P. D. ali Sokolstvu; nasprotno ona želi biti v njimi v popolni prijateljski zvezi. To v pojasnilo.

Najnujnejše materijelno - pravne zahteve slovenskega učiteljstva.

(Sprejete na seji ožjega sosveta Pov. UJU 14. aprila 1923.)

1. Zahteve pri izpremembi zakona o draginskih dokladah.

1. V členu 1. naj se objavi besedilo »po službenem kraju« samo za stanovanjske doklade, ne pa tudi za osebne doklade, pri katerih naj se odpravijo draginski razredi.

2. Člen 2. in draginski razredi naj se ukinejo, ker je ugotovljeno, da je draginja v državi povprečno povsod enaka.

3. V II. stanovanjski razred naj pridejo tudi narodno obmejni kraji, kjer ima učiteljstvo zaradi narodnostnih razmer in nasprotnega prebivalstva težavno stališče in delo ter le s težavo in preplačilom dobi stan in hrano. Ti kraji naj se ugotove v sporazumu z učiteljsko organizacijo. V I. stanovanjski razred naj se uvrste vsa mesta. — Člen 3. naj se v tem smislu izpremeni.

4. V členu 5. naj izpade beseda »stalnica« in naj se glasi le »učitelji in učiteljice«. — Vse učiteljstvo živi pod enako težkimi draginskimi razmerami, zato je tudi opravičeno do enakih draginskih doklad, najsi je potem stalno ali ne.

Od prosvetnega ministra naj se zahteva, da se v člen 5. drag. zak. uvrste tudi zabavilje (otroške vrtnarice) in učiteljice ženskih ročnih del, kakor so v ta člen uvrščene poštne nastavljenke, ki nimajo višje predizobrazbe od zabavilj in

Tu me zgrabi Safti za roko.

»Sidi, v taki noči za tujca ni varno iti tja noter. Tam ni nobenih luči, tema je kot v grobu in nihče ne ve, kdo se more tam skrivati. Lahko so notri nomadi, možje vrage z juga. Marsikoga so že umorili v temnih nočeh na dvorišču in nihče ne more dognati, kdo je morilec, ker ves čas zahajajo moški v sobice k plesalkam.

»Vseeno, Safti, moram —«

Običal sem sredi stavka, ker je isti hip vstopil Batuch, brat poglavarja benikudarskega, počasnih korakov skozi vrata iz teme peščenega viharja na dvorišču. Na lepem licu mu je igral nenavaden smehljaj in z nežno skoro žensko roko si je gladil črno brado. Ko me je zagledal, se je še bolj nasmehnil, da sem ujel zablesk njegovih belih zob. Šel mimo mene na drugi konec dvorane, sedel na divan ter poklical kave. Nisem mogel odtrgati pogleda od njega; vsaka kretnja, ki sem jo na njem opazil, me je kar očarala. Vzel je iz bledorunene obleke srebrno tobačnico, jo odprl, vzel iz nje tobaka ter si skrbno začel zvijati

R. HICHENS:

Puščavni zrak.

Poslovenil P. H.

(Konec.)

»Zapreti moram, gospod«, je dejal.

»Bliža se huda peščena nevihta.«
Ko je še govoril, je zahrmel vihar; pogledal sem še enkrat na tržišče in videl, da se je ulegla nanj gosta megla, dež peska z bližnjih peščenih gričev. Vrgel sem smotko proč in stopil na hodnik, gostilničar pa je zaprl vrata in zarinil težek zapah.

Nato sem se podal pred Marnierovo sobo in potrkal na dur. Bil sem uverjen, da je notri, in hotel sem se samo še enkrat prepričati, preden odidem v svojo spalnico. Ali odgovora ni bilo. Potrkal sem močneje; spet se ni nihče oglasil. Tedaj pritisnem za kljuko in vstopim.

Soba je bila prazna. Ogledal sem se v naglici, kolikor se je dalo, in našel, da je okno odprto. Vsa okna v gostilni so bila močno zamrežena, toda, kakor sem pozneje zvedel, je bil mrežo Marnierove

učiteljice ženskih ročnih del, po službi pa opravljajo le podrejen pisarniški posel, medtem ko je zabaviljam in učiteljicam ženskih ročnih del izročeno samostojno vodstvo in služba vzgoje mladine, t. j. naroda in državljanov.

Višina dnevnice naj se v tem členu zviša odgovarjajoče vsakokratni draginji; nujno pa za sedaj za 150%.

5. Analogno pod 4. navedeni zahtevi naj se iz člena 6. črta besedilo »vse ostale kategorije učitelstva«.

Maksimiranje se ima v tem členu odpraviti. Vsi upokoenci in upokojenke naj dobe iste draginske doklade kakor aktivno uradništvo, ker žive upokoenci v enakih draginskih razmerah kakor aktivno uradništvo ter to razmerje narekuje tudi čut socialne pravičnosti z ozirom na njihovo dosedanje službo državi. Osebnostne draginske doklade naj se jim odmerijo na podlagi službenih let in plače, kakor bi bili po sedanjih predpisih upokojeni; stanovanjska doklada pa po kraju in službenem mestu, s katerega so bili upokojeni.

V tem smislu naj se izpremeni člen 17. zakona o draginskih dokladah in s tem odpade tudi potreba besedila čl. 18. istega zakona.

7. Pri členu 19. in 20. naj se prizna tudi pravico do stanovanjskih doklad, katere so posebno potrebne za popolne sirote državnih nameščencev.

8. Pravica stanovanjske doklade naj se prizna tudi uslužbencem po členu 6. in 7. zakona o draginskih dokladah in naj se v tem smislu izpopolni člen 21. zakona, ker je za te uslužbence ravno tako veljavna in občutna stanovanjska draginja kakor za druge državne nameščence.

9. upokoenci in upokojenke naj se glede stanovanjskih doklad izjednačijo z aktivnim uradništvom in naj se uvrstitev in odmera stanovanjskih doklad izvrši na podlagi službenih let in plače, kakor bi bili upokojeni po sedanjih predpisih in po službenem kraju, s katerega so bili upokojeni. V tem smislu naj se izpremeni člen 22. zakona o draginskih dokladah.

(Konec prihodnjič.)

Politične vesti.

Bratci med seboj — ali klerikalna zvestoba. Radič - Koroščeva zveza še ni rodila niti prvih sadov, pa se že krha. Nepremišljeno sklenjeno zakonsko zvezo hoče g. Korošec že pretrgati po prvih medenih tednih, ki jih je preživel z g. Radičem v Zagrebu. Prinašamo našim čitateljem zbirko treh notic doslovno po »Slov. Gospodariju«, da vidijo iz njih vse klerikalno zavijanje in vso ostudno laž, s katero se pita naše ljudstvo. Evo cvetke iz polja katoliške resnice in zvestobe:

»Samodržec ali absolutist se imenuje tisti človek, kateri hoče vse sam komandirati in samo njegova beseda ima prav. Ravno tak je Radič na Hrvaškem. Dasiravno se imenuje njegova stranka »seljačka«, to je kmetška, vendar nima jo kmetje v Radičevi stranki prav nič govoriti. Pri nas v Slov. ljudski stranki ne odloča voditelj Korošec sam, ampak vedno so klicani k važnim posvetovanjem tudi naši kmetijski možje: Brodar, Brenčič, Galunder, Supanič, Strein, Hrastrnik in drugi. Na Hrvaškem tega ne

cigareto. In ves ta čas se je smehljaj.

Obšel me je leden mraz. Medtem ko si je prižigal cigareto, sem se prijel Satiha in odhitela sva v vrtnice peska«.

Tu sem umolknil.

»Well?« je vprašal mladi Anglež.

Zdravnik ni izpregovoril.

»Well«, sem nadaljeval. »Algija je to noč plesala. Medtem ko je plesala, smo našli mrtvo truplo na dvorišču. Bil je Marnier. Nekdo ga je zabodel z nožem od zadaj.«

»Ah!« se je oglasil zdravnik.

»In to je storil oni lopov Batuch, kaj ne?« je vzkliknil mladi Anglež.

Skomiznil sem z rameni. »Do danes ni nihče odkril, kdo je morilec.«

»Well, to se razume —«

Toda brž je ostrmel in na njegovo lepo, zdravo obličje je legel izraz občudovanja. Črez malo časa je dejal: »In ta vražja nesramnost, da si je mogel takoj nato delati cigareto!«

»Puščavni zrak!« sem odvrnil.

»Dragi moj, vse to dela puščavni zrak!«

Zdravnik je prikimal.

poznajo. Samo Radič odločuje. Takega samodržstva kot ga hoče Radič mi Slovenci ne maramo. Smo dovolj izkušeni, smo 21 let stari in ne potrebujemo take komande.

Radič je mnogo kriv, da so razmere pri nas tako žalostne. Ko bi bil Radič po volitvah leta 1920 prišel s svojimi poslanci v Beograd in skupno nastopil z našimi bi nikdar ne dobili centralisti velenjske ustave. Slovenija in Hrvaška bi bile ostale v okviru države same za se, davčni denar se ne bi stekal v Beograd, slovenski uradniki in drugi nastavljeni se ne bi smeli predstavljati v Makedonijo, naši fantje bi služili vojake doma in nemogoče bi bilo sedanje zapravljivo gospodarstvo demokratov, radikalov in samostojnežev. In če bo sedaj Radič zopet ostal doma za pečjo in pustil slovenske in bosanske poslance na cedilu, bo naša opozicija v Beogradu proti Velešrbom mala, potem nosi on vso odgovornost za nadaljevanje dosedanjega načina vladanja in gospodarstva v naši državi.

Nočemo se posrbiti pa tudi pohrvati ne! Mnogi Slovenci so pri volitvah 18. marca glasovali za Radiča. Prekmurci in Haložani niti pomislili niso, kaj pomeni, če bi Radič dobil v Sloveniji moč v svoje roke. Kakor naš hočejo Srbi posrbiti, tako bi na Radič rad pohrvatil. Tega nikdar ne bomo in ne smemo dopustiti. Imamo sicer z Radičem skupno željo in cilj strmoglaviti centralizem in živeti svobodno življenje, a mi si hočemo svojo slovensko hišo sami urediti. Radiča kot kuratorja odklanjamo. Mi Slovenci se ne vsiljujemo Hrvatom, radi tega tudi ne maramo Radičevega jerobstva. Slovenija Slovincem! Hrvatska Hrvatom! Blagor tistim, ki so verovali v Koroščevo autonomijo, ker njih ne bo nebeško kraljestvo.

Vladna kriza še vedno ni končana. Kralj je poveril Ljubo Davidoviča za mandat, da sestavi novo vladu. Dne 28. tm. se je sestal s Pašičem, da sliši njegovo mnenje glede vstopa radikalcev v koalicijsko vladu. Pašič je izjavil, da ni mogoče govoriti o sestavi vlade, ki bi bila istočasno volilna. Davidovič je podal v demokratskem klubu poročilo o konferenci s Pašičem. Nekoliko pred 12. uro je bil Ljuba Davidovič sprejet na dvoru, povedal je kralju, da Pašič niti slišati noče o volilni vladi. Kralj je naročil Davidoviču, da nadaljuje razgovore za sestavo vlade ter da naj ga zopet poseti in referira o nadaljnjem poteku. Na sestanku, ki ga je imel Ljuba Davidovič z Ljubo Jovanovičem, je zadnji izjavil, da radikalni klub ne sprejme koalicijske vlade, zlasti ker je Pašič povdarjal, da so demokratski pogoji težki in nesprejemljivi. Pašič, ki je po tem sestanku definitivno odbil pogajanja z demokracijo, je sklical ministrsko sejo, na kateri so bili navzoči tudi drugi radikalni prvaki. Nastopili so najodločneje proti vsakojakemu poizkusu neparlamentarne rešitve krize, kakor jo hočejo baje demokraci. Kakor se vidi iz zadnjih dogodkov, so se Pašič in radikalcji odločili preprečiti demokratsko - radikalsko koalicijo. Ako se Ljubi Davidoviču ne posreči do danes rešiti krize, bo verjetno kralju vrnil mandat. Računajo, da krona izroči potem zopet mandat Pašiču v starem obsegu. Radikalci bi stavili demokratom konkretne ponudbe, katerih bi pa demokraci ne mogli sprejeti. Pašič bi potem zopet vrnil mandat s pristavkom, da radikalcji sami jamčijo za sprejetje onih zakonov, katerih izvedbo zahteva krona. Sveda bi se taka vlada ne mogla držati, kakor se tudi dosedanja ni. Radikalci še vedno nadalje preganjajo uradništvo in nadaljujejo druga nasilstva. Če ne bo šlo drugače, bo kralj skušal na skupni konferenci radikalnih in demokratskih prvakov izravnati nasprotstva. Kralj je sprejel 27. tm. vovodo Stepana Stepanoviča, o katerem se govori, da bo poverjen s sestavo nevtalne uradniške vlade.

Demarša Male antante v Budimpešti. Mala antanta bo poslala skupno demaršo madžarski, da se enkrat za vselej prepreči izpadi na češkoslovaško in jugoslovaško ozemlje. V demarši bosta češkoslovaška in jugoslovaška izjavili, da smatraja Horthyjev režim za nesposobnega za jamčiti mir v srednji Evropi. madžarska politika je danes popolnoma srednjeveška.

Francija zahteva kapitulacijo Nemčije. Nemški predlog, kakor trdi »Vorwärts«, nudi 20 milijard zlatih mark z gotovimi garancijami. Pariški »Eclair«

meni, da je bila nota v Rimu že izročena, med tem ko jo prejme Francija otielno šele v torek. Francoski politični krogi so mnenja, da bodo novi nemški predlogi zopet nesprejemljivi. Poincare je izjavil na seji ministrskega sveta, da ne bo upošteval noben nemški predlog, dokler Nemčija ne konča svoje pasivne rezistence in ne uredi svoje industrijske organizacije v Poruhrju kakor pred 11. januarjem. Reparacijsko vprašanje bo mogoče rešiti le s popolno kapitulacijo Nemčije.

JDS.

Seja načelstva JDS za mariborsko oblast se je vršila 27. tm. Razpravljalo se je o koncentraciji naprednih strank in naročilo predsedstvu, naj v sporazumu z ljubljansko oblastno organizacijo JDS nadaljuje svoje delo za čim ožjo združitev vseh naprednih demokratov v Sloveniji. Glede predpogoja za vstop demokratske stranke v vladu je načelstvo ponovilo zahtevo po končni ureditvi uradniškega vprašanja. Opomnili so tudi vladu, naj v interesu države in njenega ugleda začne učinkovito nadzirati mariborsko klerikalno časopisje in so povdarjali, da poslanec vsled svoje odsotnosti ne more biti izvršujoči odgovorni urednik lista.

Celiske novice.

Celjska krajevna organizacija JDS prireja redne politične sestanke vsako sredo ob 9. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Pristop imajo vsi organizirani člani JDS iz Celja in okolice. Za člane ožjega in širšega odbora pa je posebanje teh političnih sestankov obvezno.

Občni zbor Gremija trgovcev Celje. Dne 20. aprila se je vršil v mali dvorani Narodnega doma pri precej pičli udeležbi občni zbor Gremija trgovcev Celje. Iz letnega poročila načelstva povzamemo sledeče: Preteklo leto je izšla cela vrsta naredb, ki so trgovino v živo zadele. Na prvem mestu bi bilo omeniti zakon o pobljanju draginje, ker je inner s tem odbor največ dela. Videti je, kakor da bi gospodje, ki so skovali ta zakon imeli namen najti nekak strelovoč, ki bi odvrčal ljudstvo od pravih povzročiteljev draginje ter dajati masi naslodo, ako se kaznujejo dotičniki, ki so zakrivali malenkostne prestopke proti temu zakonu. Tudi najvestnejši trgovec ne more vedno do pičice spojnjevati teh predpisov in visi nad vsakim vedno strašilo v obliki sodniške preiskave. Ker se na zakonu samem ni dalo brez skupščine nič spremeniti, posebno ko se je ta razpustila, je bila skrb odbora, da se vsaj pravilnik k temu zakonu omili. Celjski gremij in Trgovsko društvo v Celju sta izdelala skupno ta načrt ter zainteresirala za njega vse prizadete kroge v Sloveniji, kakor tudi v Hrvaški in Slavoniji. Ako ne drugega se je doseglo vsaj toliko, da so se vzdržali tudi pridobitni krogi na Hrvaškem in smemo upati, da bo imel naš skupen nastop uspeh. V zadevi je na našo inicijativno intervenirala tudi deputacija trgovstva iz cele Slovenije pri ministerstvih v Beogradu. Naša glavna zahteva je bila, da se pri kalkulaciji čistega dobička jemlje v obzir zopetna nabavna cena blaga, ker pri konstantnem padanju dinarja pride lahko trgovec skoro ob vso zalogo, četudi bi imel v številkah zaznamovati dobiček. Zakon sam je v praksi tudi neizvedljiv, kar se najbolje vidi v Avstriji, kjer so bile svoj čas ravno tako stroge navedbe. Ako bi se vsi avstrijski trgovci držali te kalkulacije, ne bi eksistiral tam noben trgovec več. Konkurenca je danes hujša kakor kedaj preje in je ta naravni in najboljši regulator cen.

Splošno pomanjkanje denarja in s tem v zvezi slabi posli so privedli trgovino v opasen položaj, pri čemur igra tudi veliko vlogo nestalen tečaj dinarja. Plavšičeva akcija ni prinesla nobenemu stanu dobička, trgovcem pa je povzročila velikanske izgube. Promet, posebno na Hrvaškem se nikakor ne more urediti. Na drugi strani je davčni vijak vedno hujši. V tem oziru je gremij interveniral proti previsokim odmeram vojnega davka proti šikanam pri prometnem davku ter za izednačenje davkov in so bili zaznamovani vsaj delni uspehi.

Lansko leto je stopil v moč nov zakon o zavarovanju delavcev. V sled te-

ga se je morala razpustiti gremijalna bolniška blagajna in je prevzelo vse njene agende Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani. Da se članom olajša poslovanje in jim ni treba samim plačevati zdravnikov in zdravila, je gremij prevzel poslovalnico tega društva za Celje. Kakor je že iz časopisov znano, je bilo Trgovsko bolniško in podporno društvo razpuščeno in bi moralo že s 31. marcem likvidirati. Ker smo še vedno upali, da bo mogoče ohraniti društvo samostojno, so trgovske organizacije intervenirale na vse strani in se je doseglo toliko, da se je termin likvidacije podaljšal do 15. maja. Vsakemu je znano, kaj nudi to društvu in kaj državni zavarovalni uradi, kjer gre večina prispevkov na upravne stroške. Tudi ne more biti našim trgovcem vseeno, kje so naložene rezerve tega društva, ki niso majhne.

V preteklem letu je izšel tudi zakon o zaščiti delavcev, ki je izpadel precej komunistično. K temu zakonu še ni izšel pravilnik. Gospodarski krogi iz cele države, tako tudi zastopnik Slovincem so imeli pri ministerstvu za socialno skrb anketo, kjer so formulirali načrt za ta pravilnik, ki naj bi bil nekak kompromis med delojemalci in delodajlci. Sedaj se čuje, da namerava ministerstvo za socialno skrb izdati pravilnik, ki bi odgovarjal zahtevam radikalnih socialstov.

Člani JDS pa gotovo niso tako rožnati, da bi mogli prenesti take eksperimente, zato se je protestu proti tej nameri pridružil tudi Celjski gremij.

Odbor je imel v preteklem letu 28 sej, pri čemur niso vsteti kratki sestanki, ki so se vršili pri različnih prilikah, nadalje sta na dveh sestankih poročala davčni in finančni referent Zveze trgovskih gremijev. Razven tega so bili 3 izredni občni zbori, pri katerih se je razpravljalo o razpustu gremijalne bolniške blagajne, o kolektivni pogodbi z nameščenci in o spremembi pravil.

Članov je imel gremij začetkom leta 248, pristopilo jih je na novo 42, izstopilo, umrlo ali odložilo obrt 30, tako da je bilo stanje koncem leta 260, od teh 257 rednih ter 3 prostovoljni člani. Pomočnikov in drugih nastavljenec je pri gremiju 331, učencev 115. Od teh jih je bilo na novo vpisanih 56, oproščenih 19. Radi učencev trgovsko - nadaljevalne šole bi bilo pripomniti, da je izšel lansko leto nov zakon, glasom katerega ne more biti noben učenec imenovan pomočnikom, ki nima spričevala o uspešni dovrstitvi trgovsko - nadaljevalne šole, ako taka obstoji v kraju.

Vseh dohodkov je imel gremij v preteklem letu Din 37.410,30, izdatkov Din 19.207,30. Današnje stanje premoženja je Din 30.383,50. Proračun za leto 1923 izkazuje Din 67.000 stroškov in Din 58.925.— kritia, torej primanjkljaj Din 8475.— Da se krije deficit in da si gremij napravi več rezerve je bil sprejet predlog, da se zvišajo gremijalne pristojbine in sicer plačajo: člani brez nameščencev kakor dosedaj Din 75.— letno, člani z enim ali več nameščencev Din 120.—, od vsakega pomočnika ali drugega nastavljenca Din 80.— in od učenca Din 60.—. Inkorporacijska pristojbina se poviša: za trgovce brez lokala na Din 200.—, z lokalom Din 400.— za protokolirane tvrdke Din 800.—, za trgovce brez stalnega bivališča in lokala (Wanderlager) Din 400.—. Vpisnina učencev znaša Din 60.—, oprostnina Din 100.— Na ta način bi se dosegel prebitok Din 15.130.— brez upoštevanja kvote okoliškega gremija in Trg. društva.

Za pogajanja, ki bi se imela vršiti z Avstrijo v svrhu sklenitve trgovinske pogodbe so se zbirali za trgovsko zbornico tudi v Celju podatki, vendar se take stvari s strani našega trgovstva vse preveč omalovažujejo. Ker je nabiranje gradiva po deželi radi raztresenosti itak skoro onemogočeno, se korporacije obračajo le na večja mesta. Industrija in v Sloveniji in na Hrvaškem so v tem oziru mnogo bolj delavni, vendar se njihovi interesi in interesi trgovcev dostikrat križajo in je tukaj naloga naših organizacij, da nastopijo, kar pa morejo le storiti, če morejo svoje zahteve podpreti s podatki. V kratkem se prično pogajanja za sklenitev trgovske pogodbe z Italijo ter se že tudi sedaj nabira gradiva za Jadransko tarifo. Naj bi trgovci ki trgujejo z Italijo stavili sami svoje predloge ali želje, ker se s tem delo zelo olajša.

Zivimo v dobi, ko se naša država še na

vseh poljih preureja in preosnavlja, ko se sklepajo zakoni in naredbe, ki se tičejo vsakega posameznika. Zato mora biti trgovstvo oprežno, da si ne bodejo drugi stanovi ustvarjali zakonov preko njega. Naj bi se vsi člani zavedali tega in tudi z lastno inicijativo pomagali pri delu.

Občinstvo opozarjamo na razstavo vajeniških del obrtne nadaljevalne šole v Celju, ki se vrši v nedeljo 6. maja od 10. — 12. ure v meščanski šoli v Vodnikovovi ulici.

Koncert srbskega pevskega društva Stanković iz Beograda v Celju. Kot smo že poročali, vrši se v ponedeljek dne 14. tm. v Celju velik koncert pevskega društva Stanković iz Beograda. Društvo, katerega protektor je kralj Aleksander I., pride s celim svojim mešanim zborom, ki šteje 70 pevki in pevcev. Zbor vodi beograjski operni kapelnik g. Binički. Stanković bo proizvajal v Celju izbrane srbske narodne pesmi, ki so znane po neoprekoslivo krasnim blagoljasi. Opozarjamo občinstvo, posebno ono iz bližnje in daljne okolice, da ne zamudi redkega užitka, ki ga bo nudil koncert najboljšega srbskega pevskega društva. Najboljše spored priobčimo.

Društvo javnih nameščencev vabi nujno vse odbornike in njihove namestnike, pa tudi druge javne nameščence na važen sestanek, ki se vrši skupno z železničarji dne 1. maja ob pol osmi uri zvečer v klubovi sobi hotela Balkan. Zastopani naj bodo sigurno vsi uradi in zavodi po najmanj enem delegatu. Pokažite, javni nameščenci, da se v teh usodnih časih zavedate svoje dolžnosti. V solidarnem nastopu je naša rešitev!

Obdobja seja Sokolskega društva v Celju se vrši v torek, 1. maja ob 8. uri zvečer v društveni zborovalnici.

Ljubljanska kreditna banka podružnica Celje, Prva hrvatska štedionica podružnica Celje, Jadranska banka podružnica Celje, Slavenska banka podružnica Celje, Celjska posojilnica, javljajo, da bodo imele 1. maja uradne prostore zaprte. Prijatelji, kam pa v nedeljo? Kam drugam kakor na javno tombolo! Ali imate še tablice? Ne, ker ne vem kdo jih razprodaja! Ako tega prijatelj ne veš, ti bom povedal, da jih dobiš pri vseh prsmoňah, nadalje v tobakarni gospe Kovač Aleksandrova ulica in v trgovini gospe Joske na Glavnem trgu, tam vidiš tudi glavne dobitke v izložbi. A pozuri se za tablice da ne boš prepozen, ker jih že primanjkuje. Moram ti pa zaupno povedati, da po končani tomboli gremo vsi prijatelji pošte v gornje prostore Narodnega doma na veliko veselico, kjer bo koncert, v maju prvi ples in tudi mnogo smeha vmes. Torej zdravo prijatelj, meni se mudi, na svidenje v nedeljo.

Čitalnici v Celju je daroval gosp. Janko Tevžič večje število lepih pripovednih knjig, g. župan dr. Juro Hrašovec pa več letnikov strokovnih listov. Odbor se imenovanima najiskreneje zahvaljuje.

Osebnost. Dr. Fran Gerlovič je imenovan za višjega okrajnega zdravnika pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu, evidenčni geometer Maks Liček pa je podal ostavko na državno službo.

Vozniki in kolesarji pozor! V zadnjem času se opaža, da vozniki odnosno lastniki vozov prav nič ne vpoštevalo cestno - policijskega reda tako, da ne trpi škodo le cestna uprava, bodisi državna ali občinska, temveč da je vsled tega občutno oviran cestni promet ter celo ogroženo življenje potnikov. Opozarjamo na stroge določbe cestno - policijskega reda, ki se bodejo odslej izvajale z največjo strogostjo, zlasti da je prepovedano in kaznjivo: 1. puščati neuprežene vozove na cesti, 2. voziti po noči brez luči, 3. zapustiti kot voznik med vožnjo svoj voz, 4. spati vozniku med vožnjo na vozu, 5. hitro voziti čez mostove, 6. napačno izogibanje. Izogibati se je na levo, prehitovati na desno, 7. kolesariti po hodniku državne ceste ki je določen za pešce, 8. ovirati promet z odlaganjem lesa in drugih stvari na cestišču, 9. uporabljati pri tovornih vozovih preozka platišča. Platišča morajo biti ako sta voz in tovor do 1500 kg težka, najmanj 6 cm pri težah do 2000 kg najmanj 8 cm, do 3500 kg najmanj 11 cm in čez 3500 kg najmanj 16 cm. Vsi javni organi, katerim je poverjeno nadzorstvo cest, imajo strog nalog, da naznanijo vsak prestop takoj pristojni sodni odnosno upravni oblasti.

Dopisi.

Sokolsko društvo v Vojniku se vzhic vsem oviram, ki mu jih stavijo številni nasprotniki, prav pridno razvija. Zaznamovati ima že precejšnje število kulturno - prosvetnih prireditev in tudi nekaj telovadnih nastopov. Pred kratkim je uprizorilo zopet — tokrat s svojim nabudnim naraščanjem — igro »Šivilja Klara«, katero so strumni naraščalniki podali prav dobro, kar je pač v glavnem zasluga požrtvovalne gđ. Špesove, kateri je z vso vmeno stala ob strani ga. Jankovičeva, soproga nadučitelja v Vojniku. Tudi telovadni nastop moške dece (brat Sinigoi) in ženske dece (sestra Špesova) z zastavicami je prav dobro uspel. Sploh je učiteljstvo v Vojniku zopet pokazalo, da poimuje docela najvažnejšo nalogo: vzgojevanje dece v narodnem duhu. Duša vsega delovanja pa je brezdvomno ondodni nadučitelj g. Peter Jankovič, ki se ne ustraši niti največjih zaprek, katerih je — žal — tu preveliko. Da bi le našlo društvo vsaj pri narodnih inteligentih — Vojničanih — dovolj razumevanja za sodelovanje in oporo, pa bi bili uspehi lahko še veliko večji. A žal — vidimo pri vseh društvenih prireditvah vedno iste delavce, med katerimi naj bode omenjena zlasti ga. Pušnikova, ki nikdar ne odreče svoje pomoči. V tako zagrizenem nemškutarskem kraju, kot je Vojnik (glej 18. marec!) morajo pasti vse osebnosti in sovražstva. Vsak bi moral pripomoči po svoji moči, ne da bi se ga moralo šele na to opozoriti ali pa celo prositi. Požrtvovalnim sokolskim delavcem v Vojniku vse priznanje in: naprej po tej poti, plačilo gotovo ne izostane! Zdravo!

Uboj v Šmartnem ob Paki. V soboto 28. aprila ob 9. uri zvečer so pili fantje iz občine Šmartno ob Paki v restavraciji Šteblovnik pri postaji Rečica ob Paki, končno je prišlo do malega prepira in so takoj obračunali med seboj. Polomili so nekaj stolov, se pošteno pretepli. Ferdinanda Železnika, kateri jim je hotel uteči, so dohiteli ravno pred kapelo Matere Božje nasproti gostilni pri pošti in ga z voznimi ročicami, kuhinjskimi noži in pilami pobili in zaklali. Mladina s komaj par dlačicami pod nosom, ali te ni sram tega posurovelega dejanja. Pretepači, kje ste črpali tako vzgojo. Poklicani faktorji, vzgajajte mladino drugače, tako ne gre več! Skoraj vsaka sobota in nedelja ne mine brez večje ali manjše rabuke. Mirni ljudje po 9. uri zvečer se ne upajo več iz hiše! Zadnji čas je, da dobimo tu orožniško postajo.

Dnevna kronika.

»Napreje«, glasilo socijalistične stranke Jugoslavije izhaja počenši s 1. majem 1923 v Celju. Tiska se v Zvezni tiskarni v Celju.

Moskiti napadli parnik. Kakor poroča »Daily Mail« je napadla parnik »Gath Castle«, ki je plul iz portugijske Afrike na Angleško, velikanska množica moskitov (komarjev). Sedem potnikov in en pomorščak so v kratkem času na malariji umrli.

Vozni listi z nalepljenimi koleki. Zagrebška železniška direkcija je poslala podrejenim postajamačelnikom sledeče navodilo: Ker je država izdala tudi vozne liste, ki nimajo tiskanih kolekov, temveč samo prilepljene, se smejo tudi taki pravilno uporabljati.

Ureditev vprašanja vojnih posojil. Kakor javljajo vesti iz Beograda, bo vprašanje vojnih posojil konečno rešeno. Upoštevala se bodo le žigosana vojna posojila, priglašena do 15. aprila tl. Vojna posojila štejejo v Sloveniji nad 250 tisoč, na Hrvatskem in v Slavoniji 300 tisoč in v Vojvodini 500.000 kosov. Njih nominalna vrednost je tako velika, da je morala vlada zahtevati odločitve repariacijske komisije, ki bo v eni prihodnjih sej to zadevo obravnavala. Kdaj bo izdana navedba o vojnih posojilih, še ni določeno, vsekakor pa se vlada zanima za to.

Igrače faraonskih otrok. Časnikarski poročevalci iz Egipta poročajo, da so v grobnici faraona Tutenkamena, ki so jo odkrili nedavno, našli poleg dragocenega pohištva, kipov, vaz, vozov, oblek, pahljač i. dr. tudi otroške igrače. Egiptčanski otroci so imeli punčke kakor naši. A te punčke so imele ploščnato obliko, poslikano s simboli in skrbno sfrizirano glavo, a bile so brez nog, namesto nog so imele držaj. Narejene so bile iz ilovice ali iz kake mase. Obrab

so imele iz platna, lase iz vlaken. Tudi oblečene so bile. Imeli so pa tudi punčke iz blaga napolnjene z raznim papirusom. Poleg teh punčk so imeli otroci za igranje tudi raznovrstne kroglice, dalje nekeke žoge ter celo mehnično gibljive igrače. N. pr. možička, ki giblje z rokami, ako se ga potegne za nit, leva, ki mehnično odpira žrelo i. dr. Bistvo igrač je torej že nad 3 tisoč let staro. Otroci so imeli vedno enake igrače.

En milijon let stara človeška lobanja. Angleški raziskovalci, ki so našli v Patagoni neko človeško lobanjo iz terciarne periode, je vzbudila veliko senzacijo v angleškem znanstvenem svetu. Po naziranju najuglednejšega angleškega antropologa Elliot Smitha, profesorja na londonski univerzi, je ta lobanja stara nad en milijon let.

Padec iz višočine 300 čevljev. Slikar Arthur Schneider v New Haven je barval visoki dimnik v tovarni New Englands War Company, kar se mu utrga vrv, s katero je bil privezan in je padel iz višočine blizu 300 čevljev. Priletel je na streho tovarne in od tam padel naprej na zemljo še kakih 30 čevljev. Schneider se je opraskal, a drugače se ni poškodoval mnogo, ker je sam vstal in šel k telefonu, da si je poklical ambulanco, ki ga je odvedla v bolnišnico.

Stara grška ladja najdena. V tuniskem zalivu so ribiči, ki so v morju nabirali gobe, zadelj v pesku na ostanke stare grške ladje, ki se je morala tamkaj potopiti pred več nego 2000 leti. Vozila je 60 mramornatih stebrov, dalje bronaste kipe z napisi, čaše in drugo domače orodje, vse bogato okrašeno. Vse to je bilo očividno namenjeno za neko javno poslopje. Slana morska voda je vse predmete zelo razjedla. Med tovorom so bile tudi svinčene klade, katerih ena tehtala 1400 funtov.

Ljudsko štetje v Indiji. Ameriški državni departement je prejel uradno poročilo iz Indije od angleškega cenzurnega komisarja J. Martena, da se je nahajalo dne 31. decembra 1922. v Indiji 319 milijonov ljudi. Marten poroča, da je pomagalo okoli 2 milijona ljudi pri ljudskem štetju v Indiji.

Utopljenka. v Št. Janžu v ptujskem okraju je priplavila Drava mrtvo truplo ženske. Kakor je preiskava dognala, je bila to od 2. marca pogrešana Katarina Kocjan iz Št. Janža na Dravskem polju.

Univerzitetni profesor dr. Fr. Ilešič v Varšavi. Dne 27. tm. je imel profesor dr. Ilešič svoje nastopno predavanje na varšavski univerzi. Istega dne je predaval v varšavskem »Slovanskem društvu umetnosti in kulture« o »današnji Jugoslaviji«.

Tihotapka smrtno ponesrečila. Ana Bežek, 22 letna tihotapka s kokainom, se je peljala v spremstvu finančnega stražnika iz Avstrije v Barkovlje pri Trstu. Blizu Barkovlj je vprašala Bežek svojega spremljevalca, če sme na stranišče, ta nič hudega sluteč ji je dovolil. Ana Bežek pa je porabila to priliko in skočila pri oknu iz vlaka, padla pa je tako nesrečno, da je prišla pod vlak, ki jo je razmesaril in zdrobil lobanjo. Pri sebi je imela 5 kg kokaina.

Samomor v Trstu. V ljudskem vrtu so mimoidoči pred nekaj dnevi zvečer slišali strel, vznemirjeni so stopili v vrt ter dognali, kaj se je pripetilo. V grmovju so našli mladega človeka, ki je ležal v travi, bolešno ječal. Eden navzočih je prižgal vžgalico in videli so, da ima neznanec rano na glavi, v desnici je tiščal samokres. Kmalu so prihiteli tudi orožniki in zdravnik, ki je ugotovil, da je samomorilčevo stanje smrtno. Dal ga je prepeljati v bolnico, kjer je kmalu po prihodu umrl. Poizvedbe so dognale, da je nesrečnež 22 letni Gustav Ghersich. Zakaj si je vzel življenje ni znano.

Zastrupiti se je hotel. V Trstu so našli na neki klopi 17 letnega mladeniča Gualtieria, ki se je zvijal v bolečinah. Poklicani zdravnik je konstatiral, da je v samomorilnem namen izpil nekaj jodove tinkture. V bolnici so mu izprali želodec, naka je izjavil, da si je hotel vzeti življenje, ker boleha na neozdravljivi bolezn.

Iz strahu pred porodom se obesila. Trgovčeva žena Stjepanovič v Gračani, ki je lansko leto povila že desetega otroka, je bila zopet v blagoslovljenem stanju. Par dni pred porodom je poslala otroke na dvorišče in se svečano oblekla. Nato je napisala soprogu pismo, v katerem ga prosi naj skrbi za otroke, ker je svet pokvarjen, ako bi se še dru-

gič oženil, naj mu druga žena ne rodi otrok ker so to grozne bolečine. Ko je pismo dokončala, si je ovila vrv okrog vratu in se obesila. Opoldne se je vrnil mož domov in jo našel obešeno.

Nagli padec rublja. Kljub prizadevanju sovjetske vlade, da uredi emisijo novčanic, je padel naglo kurz rublja. Za en zlati rubelj je treba plačati nad 55 milijonov papirnatih rubljev. Med prebivalstvom krožijo bankovci po 500 milijonov in eno milijardo rubljev.

Električna centrala »Fala pretvorjena v delniško družbo. Kakor poroča »Jugoslovanski Lloyd« od 27. tm., je dobila Jadranska banka s Prvo hrvatsko štedionico in drugimi denarnimi zavodi iz Zagreba in Ljubljane ter Bazelskim električnim društvom od ministrstva za trgovino in industrijo dovoljenje za osnovanje »Električne centrale Fala d.d.« s sedežem v Beogradu. Nova družba je osnovana s kapitalom 5 milijonov dinarjev, od katere svote pripade 2,5 milj. na Jadransko banko z domačo skupino, ostanek pa švicarskemu društvu. Fala je dolžna za razne investicije 18 milijonov švicarskih frankov ali 350 milijonov dinarjev švicarski skupini, ki sedaj sama pristopi k družbi. Dolg se začne odplačevati pričetkom 1. 1926. Družba je dala izjavo, da je pripravljena dati potrebno električno silo za elektrifikacijo nekaterih naših železnic, kadar bo ministrstvo saobračaja to zahtevalo.

Pokusite in prepričali se bode, da so »Pekate« najboljši in ker se zelo nakuhajo tudi najcenejše testenine.

Dotični, kateri je našel izgubljeno ročno torbico dne 27. 4. t. l. v Marovškovem gozdu se opozarja v izogib nadaljnjega sodnijskega postopanja, da isto takoj odda v gornjem upravništvu, ker je bil opažen in spoznan od prebivalcev stanujočih v bližini omenjenega gozda.

Kupi se **dobro ohranjen železni štedilnik.**

Naslov v upravništvu lista.

Zvezna tiskarna

CELJE

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevni cenah. Izdela vse tiskovine kakor: časopise, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

Izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinjših izpeljave

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5% brez odpovedi, 5½% do 6% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

PALMA

Kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kože!
Varstvo
proti vlagi
i mrazu!

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Avto

z 6 sedeži, izvrsten motor in dober gum, se v Mariboru takoj po ceni proda. Naslov v anončni pisarni Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15. 2-2

Hiša

na Bregu pri Celju s tremi sobami in kuhinjo se proda. Cena dinarjev 60.000.—. Ena velika soba je takoj na razpolago. Poizve se pri K. Breznik, Dolgopolje št. 1, Celje. 2-2

Proda se motorček z 1 HP.

Vpraša se v pisarni Zvezne tiskarne v Celju.

Obl. konc. posredovalnica
za promet z realitetami:

Anton P. Arzenšek

CELJE Kralja Petra c. 22 CELJE

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 45-45

SANDALE

najboljši fabrikat

štev.	20-23	Din	50-
"	24-27	"	65-
"	28-31	"	85-
"	32-35	"	100-
"	36-40	"	120-
"	41-46	"	140-

prodaja, dekter, traja zalogo veletrgovina

R. STERMECKI, CELJE.
Trgovci engros-ceno.

Pristni bosanski čilim

(preproga) se ceno proda.
Ogleda se v špediciji Pelic. 1

Kotlar - špecijalist

išče primerno stalno mesto

v tovarniškem ali sličnem podjetju. Vešč je v vsakem v njegovo stroko spadajočem delu, kakor tudi v vseh stroje-ključavničarskih poslih. Ponudbe na upravo. 3-1

PRESELITEV!

Cenjenemu občinstvu v Celju in okolici naznanjam, da sem svoje obratovališče

kemična čistilnica in barvarija za obleko

iz Ozke ulice št. 6 preselil v Gosposko ulico št. 16 v Celju. 2-1

Spoštovanjem

Ivan Taček ml.

„Diamant“

v ročkah po 5 litrov
se dobi pri tvrdki
Gustav Stiger, Celje

3-3

Kupi se dobro ohranjen
pianino ali klavir

(Stützflügel). Naslov v upravi. 2-2

Krojači, krojačice!

2-2

Razpošiljam krojne vzorce (muštre) za dame in gospode. Kroje izdelujem po doposlani meri in po serijah normalnih mer.

Knafelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo,
LJUBLJANA, Križevniška ulica šte. 2, I. nadstropje.

FRANC FUJAN

koncesijonirani in
oblastveno preizkušeni

krovski mojster

CELJE, Kralja Petra c. 8

Centrala v Ljubljani — Illovica šte. 48

se cenj. občinstvu priporoča in naznanja, da izvršuje vsakovrstna nova krovska dela s l. oranitom, eternitom, skalco, opeko, lepenko in lesnim cementom itd. Sprejema popravila vsakovrstnih starih streh. Na zahtevo tudi zalaga z zgoraj navedenim blagom. Delo preizkušeno, solidno in po najnižjih cenah. Vsa naročila prevzame Franjo Dolžan, stavbeno in galantarijsko kleparstvo, Celje. 3-2

URADNO PREDPISANE

VSTOPNICE

za razne veselice, gledal.
predstave, koncerte in
druge prireditve se
dobe v vsaki množini
blok (100 list.) paginiran

po 3 Din

v Zvezni tiskarni v Celju

Pripravljalni odbor Saveza bančnih uradnikov, podr. Celje
vabi vse tovariše in tovarišice k

ustanovnemu občnemu zboru

ki se vrši v sredo, dne 2. maja 1923 v hotelu „Balkan“ ob
pol 9. uri zvečer s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika pripravljalnega odbora.
2. Čitanje in sprejem pravil.
3. Volitev predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in zaupnikov.
4. Slučajnosti.

Za organizirane člane SBC je navzočnost pri tem sestanku obvezna.

Uradnica išče za popoldanske ure
pisarniško delo

Uradnik, visokošolec išče za prvi
maj primerno
sobo.

Ponudbe na upravo »Nove Dobe«. 1 Pod »Akademik«, na upravo lista. 1

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 6%, to je 6 Din od sto, proti odpovedi 6½% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru